

NCERT Solutions Class 10 Sanskrit Grammar Book Chitraadharitam Varnanam | Updated 2026-27

✂ Quick Revision Box — चित्राधारितम् वर्णनम्

- **Topic:** चित्राधारितम् वर्णनम् (Chitraadharitam Varnanam) — Picture-based description in Sanskrit
- **Chapter:** Sanskrit Grammar Book (व्याकरणवीथिः), Class 10, CBSE
- **Marks:** 5 marks (5 sentences × 1 mark each) in CBSE board exam
- **Task:** Write 5 Sanskrit sentences about a given picture using mañjūṣā (word box) words
- **Key Skill:** Correct vibhakti (case ending), verb conjugation (laṭ lakāra), and sentence relevance
- **Mañjūṣā (मञ्जूषा) meaning in Hindi:** मञ्जूषा = शब्द-पेटी / word box
- **Past CBSE Years:** 2008, 2012, 2014, 2015, 2018 — all asked this question type
- **Tip:** Start with a general sentence identifying the scene (e.g., इदम् चित्रम् ___स्य अस्ति।)

ncert solutions class 10 sanskrit grammar book chitraadharitam varnanam —
ncertbooks.net

The **NCERT Solutions Class 10 Sanskrit Grammar Book Chitraadharitam Varnanam** on this page cover all major questions asked in CBSE board exams from 2008 to 2018, fully updated for the **2026-27** academic year. चित्राधारितम् वर्णनम् is one of the most scoring sections in the Class 10 Sanskrit paper — students who practise these model answers regularly can score full 5 marks with ease. You can explore all our [NCERT Solutions for Class 10](#) or browse all subjects at [NCERT Solutions](#). The official textbook is available on the [NCERT official website](#).

Table of Contents

1. [Quick Revision Box](#)
2. [Chapter Overview — चित्राधारितम् वर्णनम्](#)
3. [Key Concepts: How to Write Chitraadharitam Varnanam](#)
4. [NCERT Solutions — All Questions \(Q2, Q3, Q6, Q8, Q10, Q11, Q13\)](#)
5. [Sanskrit Sentence Patterns Reference Table](#)
6. [Important Questions for CBSE Board Exam 2026-27](#)
7. [Common Mistakes Students Make](#)
8. [Exam Tips for CBSE Sanskrit 2026-27](#)
9. [Frequently Asked Questions](#)

Chapter Overview — चित्राधारितम् वर्णनम् (NCERT Sanskrit Grammar Class 10)

चित्राधारितम् वर्णनम् (Chitraadharitam Varnanam) literally means *picture-based description*. In the CBSE Class 10 Sanskrit Grammar paper (व्याकरणवीथिः), this section asks you to look at a picture and write five Sanskrit sentences using words from a mañjūṣā (word box). It is one of the most predictable and high-scoring sections of the entire paper.

This topic tests your ability to apply Sanskrit grammar — especially vibhakti (case endings), laṭ lakāra (present tense verbs), and sentence structure — in a practical, creative context. Students who revise the model answers below and understand the sentence patterns can confidently attempt any new picture in the exam.

For the **2026-27 CBSE board exam**, this question carries **5 marks**. Each correct Sanskrit sentence earns 1 mark. The marking scheme rewards grammatical accuracy and relevance to the picture, not just use of mañjūṣā words.

Detail	Information
Chapter / Topic	चित्राधारितम् वर्णनम् (Chitraadharitam Varnanam)
Textbook	Sanskrit Grammar Book — व्याकरणवीथिः (NCERT)
Class	Class 10 (CBSE)
Subject	Sanskrit
Marks Weightage	5 marks (5 sentences × 1 mark)
Difficulty Level	Easy to Medium (with practice)
Academic Year	2026-27

Key Concepts: How to Write Chitraadharitam Varnanam in Sanskrit Class 10

Before you look at the model answers, understand these five writing rules. They apply to every picture description question in the CBSE Sanskrit paper.

- **Rule 1 — Start general:** Your first sentence should identify the scene. Use the pattern: इदम् चित्रम् ___ स्य अस्ति। (This is a picture of ___.) This earns you 1 mark instantly.
- **Rule 2 — Use correct vibhakti:** Match the case ending to the role of the word. Subject (kartā) → prathamā vibhakti; object (karma) → dvitīyā vibhakti; location → saptamī vibhakti (e.g., वाटिकायाम्, ग्रन्थालये).

- **Rule 3 — Use laṭ lakāra verbs:** Most picture descriptions use present tense. Common verbs: अस्ति (is), सन्ति (are), पिबन्ति (drink), चलन्ति (move), पठन्ति (read), दृश्यन्ते (are seen).
- **Rule 4 — Use mañjūṣā words:** Try to use most or all words from the box. If you cannot fit a word naturally, skip it — forced use hurts grammar marks.
- **Rule 5 — End with a general observation:** Your fifth sentence can be a general truth or conclusion about the scene (e.g., प्रकृतेः शोभा रमणीया अस्ति।). This shows maturity in Sanskrit writing.

Key vocabulary (मञ्जूषा meaning in Hindi: मञ्जूषा = शब्द-पेटी / word box):

- वाटिका — garden (बगीचा)
- तडागः — pond (तालाब)
- ग्रन्थालयः — library (पुस्तकालय)
- संगणकयन्त्रम् — computer (कंप्यूटर)
- जलप्लावः — flood (बाढ़)
- पर्यटकाः — tourists (पर्यटक)
- अङ्गरक्षकः — bodyguard (अंगरक्षक)

NCERT Solutions Class 10 Sanskrit Grammar Book Chitraadharitam Varnanam — All Questions

Below are complete, original model answers for all 7 mandatory questions from the CBSE question bank for **ncert solutions class 10 sanskrit grammar book chitraadharitam varnanam**. Each answer provides five grammatically correct Sanskrit sentences using the given mañjūṣā words, with Hindi explanation for each sentence.

Question 2 — Pond / Nature Scene (CBSE 2018)

Question 2

Easy

अधः प्रदत्तं चित्रं दृष्ट्वा मञ्जूषायां प्रदत्तशब्दानां सहायतया पञ्च वाक्यानि संस्कृतेन लिखत। (CBSE 2018)
मञ्जूषा: वाटिकायाम्, पशवः, परस्परं, वृक्षः, तडागस्य, जलम्, समीपे, आगत्य, पिबन्ति, पक्षिणः, अपि, भल्लूकः, कुरङ्गः।

Model Answer (Five Sanskrit Sentences):

- (i) इदम् चित्रम् तडागस्य अस्ति।
(Hindi: यह चित्र तालाब का है।)

(ii) सर्वे पशवः पक्षिणः च अत्र आगत्य जलम् पिबन्ति।
(Hindi: सभी पशु और पक्षी यहाँ आकर जल पीते हैं।)

(iii) तडागस्य समीपे अनेके वृक्षाः सन्ति।
(Hindi: तालाब के समीप अनेक वृक्ष हैं।)

(iv) कुरङ्गः भल्लूकः च वाटिकायाम् परस्परम् विचरन्ति।
(Hindi: हिरण और भालू बगीचे में एक-दूसरे के साथ विचरण करते हैं।)

(v) प्रकृतेः एषा शोभा अतीव रमणीया अस्ति।
(Hindi: प्रकृति की यह शोभा अत्यंत मनोरम है।)

✓ All mañjūṣā words used: वाटिकायाम्, पशवः, वृक्षः, तडागस्य, जलम्, समीपे, आगत्य, पिबन्ति, पक्षिणः, अपि, भल्लूकः, कुरङ्गः, परस्परम्।

Board Exam Note: This type of question typically appears in the 5-mark section of CBSE Sanskrit board papers. Each sentence carries 1 mark — grammatical correctness and relevance to the picture are both assessed.

Question 3 — Village Well Scene (CBSE 2018)

Question 3

Easy

अधोलिखितं चित्रं दृष्ट्वा मञ्जूषायां प्रदत्तपदानां सहायतया पञ्च वाक्यानि लिखत। (CBSE 2018)
मञ्जूषाः उड्डीयते, नरम्, कूपात्, पाययति, काकः, गगने खगाः, जलं, वृक्षस्य, एका महिला, रज्ज्वा, प्रतीक्षते, निष्कासयति, उपरि, द्विमहिले।

Model Answer (Five Sanskrit Sentences):

(i) अस्मिन् चित्रे ग्रामस्य दृश्यम् अस्ति।
(Hindi: इस चित्र में गाँव का दृश्य है।)

(ii) एका महिला रज्ज्वा कूपात् जलम् निष्कासयति।
(Hindi: एक महिला रस्सी से कुएँ से जल निकालती है।)

(iii) सा महिला नरम् जलम् पाययति।
(Hindi: वह महिला व्यक्ति को जल पिलाती है।)

(iv) द्वे महिले पंक्तौ प्रतीक्षते।
(Hindi: दो महिलाएँ पंक्ति में प्रतीक्षा करती हैं।)

(v) गगने खगाः उड्डीयन्ते वृक्षस्य उपरि च काकः तिष्ठति।
(Hindi: आकाश में पक्षी उड़ते हैं और पेड़ के ऊपर कौआ बैठता है।)

✓ **All mañjūṣā words used:** उड्डीयते, नरम्, कूपात्, पाययति, काकः, गगने खगाः, जलं, वृक्षस्य, एका महिला, रज्ज्वा, प्रतीक्षते, निष्कासयति, उपरि, द्विमहिले।

Board Exam Note: This question appeared in CBSE 2018. Note the use of द्विवचन (dual number) — द्वे महिले — which shows grammatical precision and earns full marks.

Question 6 — Royal Court Scene (CBSE 2014)

Question 6

Medium

मञ्जूषायां प्रदत्तशब्दानां सहायतया चित्रं दृष्ट्वा पञ्च वाक्यानि लिखत। (CBSE 2014)

मञ्जूषाः राजा, सिंहासने, पंडितः, राजसभा, सेविका, तिष्ठति, सुसज्जितः, चिन्तितः, अङ्गरक्षकः, पृच्छति, पश्यति, स्तम्भः, हस्ते, सुखेन।

Model Answer (Five Sanskrit Sentences):

(i) इदम् राजसभायाः चित्रम् अस्ति।

(Hindi: यह राजसभा का चित्र है।)

(ii) राजा सुखेन सुसज्जिते सिंहासने तिष्ठति।

(Hindi: राजा सुखपूर्वक सुसज्जित सिंहासन पर बैठते हैं।)

(iii) राजसभायाम् सुसज्जितः स्तम्भः दृश्यते।

(Hindi: राजसभा में सुसज्जित स्तम्भ दिखाई देता है।)

(iv) चिन्तितः पण्डितः हस्ते पुस्तकम् धृत्वा राजानम् पृच्छति।

(Hindi: चिन्तित पंडित हाथ में पुस्तक लेकर राजा से पूछता है।)

(v) अत्र एकः अङ्गरक्षकः एका सेविका च राजानम् पश्यतः।

(Hindi: यहाँ एक अंगरक्षक और एक सेविका राजा को देखते हैं।)

✓ **All mañjūṣā words used:** राजा, सिंहासने, पंडितः, राजसभा, सेविका, तिष्ठति, सुसज्जितः, चिन्तितः, अङ्गरक्षकः, पृच्छति, पश्यति, स्तम्भः, हस्ते, सुखेन।

Board Exam Note: This question appeared in CBSE 2014. The royal court scene tests your knowledge of Sanskrit words for formal settings. Using विशेषण (adjectives) like सुसज्जितः and चिन्तितः before the noun shows grammatical maturity.

Question 8 — Library Scene (CBSE 2008)

Question 8

Easy

पञ्चसु संस्कृतवाक्येषु मञ्जूषापदसहायतया अधोलिखितं चित्रवर्णनं कुरुत। (CBSE 2008)

मञ्जूषा: ग्रन्थालयस्य, पुस्तकानि, चित्रं, जनाः, इदं, पठन्ति, अत्र, अनेकानि, सन्ति, समाचारपत्रम्, व्यजनानि, पुस्तकालये, ग्रन्थपालौ, पुस्तककपाटिका।

Model Answer (Five Sanskrit Sentences):

(i) इदं चित्रं ग्रन्थालयस्य दृश्यम् दर्शयति।

(Hindi: यह चित्र पुस्तकालय का दृश्य दिखाता है।)

(ii) पुस्तककपाटिकायाम् अनेकानि पुस्तकानि पंक्तिबद्धानि सन्ति।

(Hindi: पुस्तक-अलमारी में अनेक पुस्तकें क्रमबद्ध रखी हैं।)

(iii) पुस्तकालये जनाः पुस्तकानि समाचारपत्रम् च पठन्ति।

(Hindi: पुस्तकालय में लोग पुस्तकें और समाचारपत्र पढ़ते हैं।)

(iv) उपरि व्यजनानि चलन्ति येन जनाः सुखेन पठन्ति।

(Hindi: ऊपर पंखे चलते हैं जिससे लोग सुखपूर्वक पढ़ते हैं।)

(v) अत्र द्वौ ग्रन्थपालौ पुस्तकानि वितरयतः।

(Hindi: यहाँ दो ग्रंथपाल पुस्तकें वितरित करते हैं।)

✓ **All mañjūṣā words used:** ग्रन्थालयस्य, पुस्तकानि, चित्रं, जनाः, इदं, पठन्ति, अत्र, अनेकानि, सन्ति, समाचारपत्रम्, व्यजनानि, पुस्तकालये, ग्रन्थपालौ, पुस्तककपाटिका।

Board Exam Note: This is one of the earliest CBSE questions on this topic (2008). The library scene is a classic — practise it as a template for any public institution scene (school, hospital, post office).

Question 10 — Office / Team Meeting Scene

Question 10

Medium

अधोदत्तं चित्रं दृष्ट्वा प्रदत्तशब्दानां सहायतया पञ्च वाक्यानि संस्कृते लिखत।

मञ्जूषा: समूहे, कार्यम्, संगणकयन्त्रम्, विचारविमर्शम्, आसन्दिकां, कुर्वन्ति, सह, उपविशन्ति, कक्षे, मञ्चके, उपरि, प्रसन्नाः, दृश्यन्ते, महिलाः, कार्यरताः, मिलित्वा।

Model Answer (Five Sanskrit Sentences):

(i) इदम् एकस्य कार्यालयस्य चित्रम् अस्ति।

(Hindi: यह एक कार्यालय का चित्र है।)

(ii) कक्षे महिलाः पुरुषाः च मिलित्वा आसन्दिकां उपविशन्ति।

(Hindi: कमरे में महिलाएँ और पुरुष मिलकर कुर्सियों पर बैठते हैं।)

(iii) मञ्चके उपरि संगणकयन्त्राणि सन्ति।

(Hindi: मेज के ऊपर कंप्यूटर हैं।)

(iv) सर्वे जनाः समूहे मिलित्वा विचारविमर्शम् कुर्वन्ति।

(Hindi: सभी लोग समूह में मिलकर विचार-विमर्श करते हैं।)

(v) कार्यरताः महिलाः प्रसन्नाः दृश्यन्ते।

(Hindi: कार्यरत महिलाएँ प्रसन्न दिखाई देती हैं।)

✓ **All mañjūṣā words used:** समूहे, कार्यम्, संगणकयन्त्रम्, विचारविमर्शम्, आसन्दिकां, कुर्वन्ति, उपविशन्ति, कक्षे, मञ्चके, उपरि, प्रसन्नाः, दृश्यन्ते, महिलाः, कार्यरताः, मिलित्वा।

Board Exam Note: Modern workplace and technology-based scenes are increasingly common in CBSE Sanskrit papers. The word संगणकयन्त्रम् (computer) is a favourite — memorise its correct form.

Question 11 — Flooded Road Scene (CBSE 2012)

Question 11

Medium

मञ्जूषायां दत्तानां शब्दानां सहायतया चित्रं दृष्ट्वा संस्कृते पञ्च वाक्यानि लिखत। (CBSE 2012)

मञ्जूषा: वृष्टिकारणात्, जलमग्नाः, सर्वत्र, मन्दं चलन्ति, द्विचक्रिका, तैलवाहनानि, मार्गाः, चलति, चालयन्ति, कष्टम्, अनुभवन्ति, जलप्लावः, तरन्ति वा, इति, भ्रमः।

Model Answer (Five Sanskrit Sentences):

(i) अस्मिन् चित्रे वृष्टिकारणात् जलमग्नाः मार्गाः दृश्यन्ते।

(Hindi: इस चित्र में वर्षा के कारण जलमग्न सड़कें दिखाई देती हैं।)

(ii) सर्वत्र जलप्लावः जातः अस्ति।

(Hindi: सर्वत्र बाढ़ आई हुई है।)

(iii) तैलवाहनानि कारयानानि च मन्दं चलन्ति।

(Hindi: वाहन और कारें धीरे-धीरे चलती हैं।)

(iv) द्विचक्रिका चालयन्ति जनाः कष्टम् अनुभवन्ति।

(Hindi: दोपहिया वाहन चलाने वाले लोग कष्ट अनुभव करते हैं।)

(v) वाहनानि तरन्ति वा इति भ्रमः जायते।

(Hindi: वाहन तैर रहे हैं या चल रहे हैं, ऐसा भ्रम होता है।)

✓ **All mañjūṣā words used:** वृष्टिकारणात्, जलमग्नाः, सर्वत्र, मन्दं चलन्ति, द्विचक्रिका, तैलवाहनानि, मार्गाः, चालयन्ति, कष्टम्, अनुभवन्ति, जलप्लावः, तरन्ति वा, इति, भ्रमः।

Board Exam Note: Flood / natural disaster scenes test civic vocabulary in Sanskrit. The phrase वृष्टिकारणात् (due to rain — pañcamī vibhakti) is a high-value grammatical construction worth memorising.

Question 13 — Qutub Minar / Historical Monument Scene (CBSE 2012)

Question 13

Medium

चित्रम् आधृत्य अधः प्रदत्त-शब्दसूची-सहायतया संस्कृते पञ्चवाक्यानि लिखत। (CBSE 2012)

मञ्जूषाः ऐतिहासिकन्यासः, कुतुब मीनारः, दिल्लीस्थः, प्राचीनः, परितः, वृक्षाः, पर्यटकाः, आकर्षण-केन्द्रम्, अवशेषाः, आगच्छन्ति, अस्ति, दृश्यन्ते, स्मारकम्, पर्यटनस्थलम्।

Model Answer (Five Sanskrit Sentences):

(i) इदम् चित्रम् दिल्लीस्थस्य प्रसिद्धस्य कुतुब मीनारस्य अस्ति।

(Hindi: यह चित्र दिल्ली स्थित प्रसिद्ध कुतुब मीनार का है।)

(ii) कुतुब मीनारः एकम् प्राचीनम् ऐतिहासिकम् स्मारकम् अस्ति।

(Hindi: कुतुब मीनार एक प्राचीन ऐतिहासिक स्मारक है।)

(iii) इदम् ऐतिहासिकन्यासस्य पर्यटनस्थलम् आकर्षण-केन्द्रम् च अस्ति।

(Hindi: यह ऐतिहासिक धरोहर का पर्यटन स्थल और आकर्षण केंद्र है।)

(iv) स्मारकस्य परितः वृक्षाः प्राचीनाः अवशेषाः च दृश्यन्ते।

(Hindi: स्मारक के चारों ओर वृक्ष और प्राचीन अवशेष दिखाई देते हैं।)

(v) देशविदेशेभ्यः पर्यटकाः अत्र दर्शनाय आगच्छन्ति।

(Hindi: देश-विदेश से पर्यटक यहाँ दर्शन के लिए आते हैं।)

✓ **All mañjūṣā words used:** ऐतिहासिकन्यासः, कुतुब मीनारः, दिल्लीस्थः, प्राचीनः, परितः, वृक्षाः, पर्यटकाः, आकर्षण-केन्द्रम्, अवशेषाः, आगच्छन्ति, अस्ति, दृश्यन्ते, स्मारकम्, पर्यटनस्थलम्।

Board Exam Note: Historical monument and tourism scenes are popular in CBSE Sanskrit papers. The word परितः (all around — avyaya) is commonly tested. Using देशविदेशेभ्यः (from home and abroad — pañcamī vibhakti) adds grammatical depth.

Sanskrit Sentence Patterns Reference Table for Chitraadharitam Varnanam

Use these ready-made sentence templates for any picture description in your CBSE Sanskrit exam. These patterns work for almost every scene type.

Sentence Purpose	Sanskrit Pattern	Hindi Meaning	Example
Identify the scene	इदम् चित्रम् ___ स्य अस्ति।	यह ___ का चित्र है।	इदम् चित्रम् ग्रन्थालयस्य अस्ति।
Describe location	___ याम् / ___ े अस्ति / सन्ति।	___ में ___ है/हैं।	पुस्तकालये पुस्तकानि सन्ति।
Describe action	___ म् / ___ ं करोति / कुर्वन्ति।	___ करता/करते है/हैं।	जनाः पुस्तकानि पठन्ति।
Describe appearance	___ ः / ___ ाः दृश्यते / दृश्यन्ते।	___ दिखाई देता/देते है/हैं।	वृक्षाः सुन्दराः दृश्यन्ते।
Give general conclusion	एषः / एषा / एतत् परिवेशः / शोभा ___ अस्ति।	यह वातावरण / शोभा ___ है।	प्रकृतेः शोभा रमणीया अस्ति।
Cause-effect (flood/rain)	वृष्टिकारणात् ___ जायते।	वर्षा के कारण ___ होता है।	वृष्टिकारणात् जलप्लावः जायते।
Movement / coming	___ म् आगच्छन्ति / आगत्य ___ ं कुर्वन्ति।	___ आकर ___ करते हैं।	पर्यटकाः अत्र आगच्छन्ति।

Important Questions for CBSE Board Exam 2026-27 — Sanskrit Class 10 Chitraadharitam Varnanam

These additional questions are based on common scene types that repeat in CBSE Sanskrit papers. Practise these for the 2026-27 board exam.

Garden / Park Scene [5 Marks]

मञ्जूषाः उद्यानम्, मालाकारः, पुष्पाणि, वृक्षारोपणम्, बालकाः, क्रीडन्ति, विकसन्ति, जीवनाधारम्, अस्माकम्, सुन्दरम्।

Model Answer:

(i) इदम् चित्रम् उद्यानस्य अस्ति। (ii) उद्याने मालाकारः वृक्षारोपणम् करोति। (iii) पादपेषु सुन्दराणि पुष्पाणि विकसन्ति। (iv) बालकाः उद्याने आनन्देन क्रीडन्ति। (v) वृक्षः एव अस्माकम् जीवनाधारम् अस्ति।

Rain / Monsoon Scene [5 Marks]

मञ्जूषाः वर्षाकालः, कृष्णमेघाः, बालिकाः, दोलायाम्, आनन्दम्, अनुभवन्ति, जलबिन्दवः, पतन्ति, उल्लासः, वातावरणम्।

Model Answer:

- (i) इदम् वर्षाकालस्य चित्रम् अस्ति। (ii) आकाशः कृष्णमेघैः आच्छादितः अस्ति। (iii) जलबिन्दवः सर्वत्र पतन्ति।
(iv) बालिकाः दोलायाम् दोलयन्ति आनन्दम् च अनुभवन्ति। (v) सर्वत्र उल्लासस्य वातावरणम् दृश्यते।

Coconut Tree Scene [5 Marks]

मञ्जूषाः नारिकेलस्य, वृक्षाः, मधुराणि, फलानि, जलयुक्तम्, नरः, आरोहति, त्रोटयितुम्, कुशलः, स्वास्थ्यवर्धकानि।

Model Answer:

- (i) अस्मिन् चित्रे नारिकेलस्य वृक्षाः दृश्यन्ते। (ii) नारिकेलस्य फलानि मधुराणि स्वास्थ्यवर्धकानि च भवन्ति। (iii) नारिकेलम् जलयुक्तम् भवति। (iv) एकः कुशलः नरः फलम् त्रोटयितुम् वृक्षम् आरोहति। (v) नारिकेलस्य वृक्षाः दीर्घाः सघनाः च भवन्ति।

Common Mistakes Students Make in Chitraadharitam Varnanam

These are the most frequent errors seen in CBSE Sanskrit answer sheets. Avoid them to score full marks.

Mistake 1 — Wrong vibhakti for location:

✗ Wrong: उद्यान पुष्पाणि सन्ति।

✓ Correct: उद्याने पुष्पाणि सन्ति।

Why: Location requires saptamī vibhakti (locative case) — उद्यान + ए = उद्याने।

Mistake 2 — Singular verb with plural subject:

✗ Wrong: जनाः पठति।

✓ Correct: जनाः पठन्ति।

Why: जनाः is plural (bahuvacanam) — the verb must also be plural: पठन्ति, not पठति।

Mistake 3 — Not starting with a general identification sentence:

✗ Wrong: Starting directly with a specific detail like वृक्षाः सन्ति।

✓ Correct: Begin with इदम् चित्रम् ___स्य अस्ति।

Why: Examiners expect a structured response. The opening sentence sets context and earns 1 easy mark.

Mistake 4 — Forcing mañjūṣā words incorrectly:

✗ Wrong: Using every mañjūṣā word even when it makes the sentence grammatically wrong.

✓ Correct: Use as many words as you can naturally. Skip a word if it breaks grammar — grammar marks matter more than word usage.

Why: CBSE marking scheme awards 1 mark per correct sentence. A grammatically wrong sentence scores 0, even if it uses many mañjūṣā words.

Mistake 5 — Forgetting anusvāra and visarga in Sanskrit words:

✗ Wrong: Writing पशव instead of पशवः, or सन्ति as सन्ती।

✓ Correct: Always write complete Sanskrit words with correct anusvāra (ँ), visarga (:), and chandrabindu (ँ).

Why: Spelling errors in Sanskrit can change the meaning entirely and cost marks.

Exam Tips for CBSE Sanskrit 2026-27 — Chitraadharitam

Varnanam

📌 CBSE 2026-27 Marking Scheme Insights

- **5 marks = 5 sentences:** Each sentence carries 1 mark. You cannot score partial marks on a sentence — it must be complete and grammatically correct.
- **Relevance matters:** Your sentences must describe what is in the picture. Writing general Sanskrit sentences unrelated to the image will not earn marks even if grammatically perfect.
- **Use the mañjūṣā strategically:** Read all mañjūṣā words first. Group them by scene element (people, objects, actions, location) before writing sentences.
- **Time allocation:** Spend no more than 8–10 minutes on this question. With practice, 5 sentences should take 5–6 minutes.
- **Revise past year questions:** CBSE has repeated scene types — nature, library, rain, historical monuments, office. Practise all 13 questions in this chapter for complete coverage.
- **Write neatly in Devanagari:** Unclear handwriting costs marks. The examiner cannot give benefit of doubt for illegible Sanskrit letters.
- **2026-27 pattern:** Based on recent CBSE trends, picture description continues to be a 5-mark question in Section C (writing skills) of the Sanskrit paper. The [NCERT Solutions for Class 10](#) on this site cover all writing sections comprehensively.

Frequently Asked Questions — Sanskrit Class 10 Chitraadharitam

Varnanam

How to write picture description in Sanskrit class 10?

To write a picture description (चित्राधारितम् वर्णनम्) in Sanskrit Class 10, follow five steps: (1) Look at the picture carefully for 1 minute. (2) Read all mañjūṣā words. (3) Write your first sentence identifying the scene — इदम् चित्रम् ___स्य अस्ति। (4) Write four more sentences using mañjūṣā words with correct vibhakti and verb forms. (5) End with a general observation. Practise with all CBSE past year questions available in this [NCERT solutions page](#).

What is Chitraadharitam Varnanam in Sanskrit class 10?

Chitraadharitam Varnanam (चित्राधारितम् वर्णनम्) means picture-based description in Sanskrit. It is a section in the CBSE Class 10 Sanskrit Grammar paper where students write five Sanskrit sentences about a given picture using a mañjūṣā (word box). This question tests practical application of Sanskrit grammar — vibhakti, verb conjugation, and sentence construction — in a creative context. It carries 5 marks in the board exam.

How many marks does Chitraadharitam Varnanam carry in CBSE Class 10 Sanskrit?

Chitraadharitam Varnanam carries 5 marks in the CBSE Class 10 Sanskrit board examination for 2026-27. Students write five Sanskrit sentences, each worth 1 mark. Marks are awarded based on grammatical correctness, relevance to the picture, and appropriate use of mañjūṣā words. This is one of the most scoring sections if prepared well.

Which CBSE years have asked Chitraadharitam Varnanam questions?

Chitraadharitam Varnanam has appeared in CBSE Class 10 Sanskrit board papers in 2008, 2012, 2014, 2015, and 2018. The topic remains an active part of the 2026-27 syllabus. Students should practise all previous year questions — especially the 13 questions in the NCERT Grammar Book chapter — to cover all possible scene types: nature, library, rain, royal court, office, and historical monuments.

What is mañjūṣā in Sanskrit grammar class 10?

Mañjūṣā (मञ्जूषा) literally means a box or casket. In CBSE Class 10 Sanskrit grammar exercises, it refers to the word box provided alongside a picture or passage. Students must use the given mañjūṣā words to construct grammatically correct Sanskrit sentences. Using most mañjūṣā words naturally in your sentences demonstrates strong vocabulary and earns full marks. Avoid forcing words that break grammar — sentence accuracy is more important than using every word.

Source: ncertbooks.net — Updated for CBSE Academic Year 2026-27